

Een 'lesje' in preken (luisteren)

Drie keer per jaar geef ik met mede-cursusleider Margreet Bos de driedaagse cursus Preken met Passie. Iedere keer is het spannend of 'hét' gebeurt. Met 'hét' bedoel ik de verandering van een prediker die vooral bezig is met het uitleggen van een bijbelgedeelte, naar een prediker die zich daarvoor heeft laten raken en dit ook zo durft door te geven.

Ron van der Spoel

Veel predikers hebben in hun voorbereiding op de zondagse preek de neiging om zoveel mogelijk van wat ze ontdekt hebben in de preek te verwerken. Het gevolg daarvan is dat hun preken boordevol informatie zitten over de tekst, over de achtergrond, over de betekenis en over andere bijbelgedeelten die er ook mee te maken hebben.

Hij popelt van verlangen om die 'kelder' in te gaan

Op zichzelf is dat goede informatie, maar als je die vervolgens ook allemaal in je preek stopt, zien de luisteraars al snel door de bomen het bos niet meer. Een veel gehoorde reactie na een preek is dan ook: 'Het was allemaal interessant, maar wat wilde hij nu eigenlijk zeggen?'

Schatten

In deze stijl van preken staat het begrijpen van het bijbelgedeelte centraal. Heel belangrijk natuur-

lijk, maar als luisteraar wil je ook dat het zo dichtbij gebracht wordt dat het je leven daadwerkelijk verandert, dat het je hart raakt. Kortom, je verlangt dat er tijdens de verkondiging echt iets met je gebeurt.

Dat kan menselijkerwijs gesproken alleen als de prediker zelf eerst is geraakt door wat hij heeft ontdekt. De 'Schriftgeleerde' in hem ontdekt de boodschap van het bijbelgedeelte, maar daarmee ben je er nog niet. Wat dan nodig is, is dat hij zich als leerling van Jezus echt durft te laten raken en veranderen door wat hij heeft gevonden.

Dat is wat Jezus bedoelt als Hij zegt dat iedere Schriftgeleerde die leerling van het Koninkrijk is geworden lijkt op een huismeester die uit zijn voorraad nieuwe en oude schatten tevoorschijn haalt (Matteüs 13:51). Zo'n huismeester weet wat er in de voorraadkamer ligt en op het juiste moment en voor de juiste mensen brengt hij dat vol vreugde en verwachting tevoorschijn. Hij popelt van verlangen om die 'kelder' in te gaan en vervolgens uit te delen van wat hij zelf al heeft geproefd.

Als een prediker zo op de preekstoel staat, merk je dat als hoorder direct. Het werkt aanstekelijk, je wilt met hem mee op die route door het bijbelgedeelte.

Reken maar dat je bij zo'n verkondiging rechtop gaat zitten. Luisteren is dan niet een passief gebeuren waarin je een woorden-

Reken maar dat je bij zo'n verkondiging rechtop gaat zitten!

brij over je heen laat komen. Nee, het is veel meer: samen op ontdekkingstocht gaan en merken wat Gods Geest onderweg met je doet.

Is dat iedere zondag zo intens? Niet altijd, maar waar een bewogen prediker en een verwachtingsvolle hoorder samen de Bijbel openen, gebeurt iets. Er springen vonken over vanuit het hart van het Evangelie, via het hart van de prediker naar het hart van de hoorder. En dat zet je leven in vuur en vlam.

Meer lezen

Preken is Prachtig
Het boek van Ron van der Spoel, 'Preken is Prachtig', over het beluisteren en bespreken van preken in de gemeente is te verkrijgen via www.prekenisprachtig.nl.

Luisteren is een heel actief en spannend gebeuren. Beeld: SXC

De kunst van het luisteren naar een preek

Luisteren is een heel actief en spannend gebeuren. Het begint al met de instelling waarmee je naar de kerk gaat. Verwacht je echt iets te ontvangen, verlang je ernaar?

Er vindt in iedere kerkdienst een ontmoeting plaats. Het is die wonderlijke ontmoeting met God zelf. Dus kom je, ook al ben je misschien regelmatig teleurgesteld in de dienst of de preek, toch steeds terug. Hoe kun je goed luisteren naar de preek?

1. Bidden

Probeer je verwachtingen en verlangens in gebed naar God zo duidelijk mogelijk onder woorden te brengen. Dan weet je wat je zoekt in de preek en herken je het als het er is.

2. Visualiseren

Leef je bij de Schriftlezing bewust

in in wat er gebeurt. Probeer de situatie te visualiseren, zie het voor je alsof je naar een film kijkt. Wat gebeurt er tussen de mensen die in deze geschiedenis voor komen, wat gebeurt er tussen God en hen? Kruip in de huid van de hoofdpersoon want hij of zij is een mens als jij (Jakobus 5:17).

3. Wat raakt me?

Vraag je daarbij al lezend af wat je raakt in dit bijbelgedeelte. Wat ontroert je, wat irriteert je, wat snap je niet? Luister of je in de preek antwoorden op die vragen krijgt, of de emoties die jij ervaart ook door de prediker zijn opgepikt.

4. De kern?

Probeer dan voor jezelf de kern, de centrale boodschap van het verhaal

aan te wijzen. Waar vind jij dat de preek over dit bijbelgedeelte ten diepste over zou moeten gaan?

Al luisterend mag je je laten meevoeren op de route die de prediker door het verhaal gaat, maar je bent er wel bewust en actief bij betrokken, vol verwachting naar wat hij ontdekt heeft, wat hem kennelijk het meest geraakt heeft en aftastend bij jezelf of dat ook bij jou zo is. Zo is luisteren een interactie tussen de hoorders, de prediker en het Woord en dat is altijd een spannend proces!

Ron van der Spoel is predikant van Kruispunt (Samenwerkingsverband PKN, Chr. Geref. en Ned. Geref. kerken) en bekend van de beweging Passie voor Preken.

CGT-bemoedigings-bezinningsweekend 2011

Het Brandpunt Doorn

Van vrijdagavond 25 maart t/m zondagmiddag 27 maart

Spreker: ds. E. Terpstra, Drogeham, binnenkort te Urk. Thema wordt nog bekendgemaakt.

U kunt zich nu reeds aanmelden voor het weekend.

Bij dhr. J. Elsinga
De Enk 101, 3851 NW Ermelo
Tel. (0341) 56 28 32
E-mail: jelsinga@solcon.nl
Evenals de voorgaande jaren zal het ongetwijfeld een geloofsversterkend en inspirerend weekend worden.